

Tovább csökkenhet a borraivaló

Sok a kérdőjel a vendéglátóipart érintő, januártól már életbe lépő rendelkezés körül

● Megértik a vendéglátásban dolgozók és vállalkozók, hogy a világ számos más országához hasonlóan Romániában is szabályozni kellett a borraivaló rendszerét, ám úgy vélik, fokozatosan kellett volna bevezetni a változást. A pincérek attól tartanak, a vendég lemond arról, hogy borraivalót adjon, ha számolgatnia kell, hiszen jelenleg a legelterjedtebb módja, hogy a számla összegét egyszerűen felkerekítik, amikor a fizetésre kerül sor, utolsó pillanatban döntenek el, hogy 100 lejből nem kérnek visszajárót, ha 87 lej a végösszeg.

BÍRÓ BLANKA

Túl drasztikusnak tartják a lapcsaládunk által megkérdezett érintettek, hogy szinte egyik napról a másikra vezeti be a kormány a borraivaló megadózását, szerintük jobb lett volna, ha első időszakban csak fel kellene tüntetni a nyugtán a borraivaló értékét, majd amikor már a pincérek és a vendégek is hozzászórtak, megadózni az így befolyt összegeket.

Az előzményekről érdemes tudni, hogy december 13-án döntéshozó testületként fogadta el a képviselőház a jogszabályjavaslatot, amely szerint jövő évtől a vendéglátó egységekben kapott nyugtának tartalmaznia kell a vendég által adott borraivaló értékét, a pincérek, pultosok pedig az összeg után adót fognak fizetni. A törvényt már januártól alkalmazni kell, nincs szükség alkalmazási módszertan vagy más további szabályozás elfogadására – válaszolta kérdésünkre Miklós Zoltán parlamenti képviselő, akinek több módosító javaslatát is tartalmazza az elfogadott jogszabály.

Az RMDSZ pénzügyi szakpolitikusa emlékeztetett, többpárti célkitűzés volt a borraivaló rendszerének szabályozása, azonban a gyakorlati kivitelezést a szövetség módosító javaslata értelmében fogadták el. A jogszabály tisztázza a borraivaló törvényes fogalmát, mely szerint csak az a pénzösszeg nevezhető borraivalónak, amelyet a vendég a nyugtán szereplő összegén kívül önszántából ad a kiszolgálásért. Azonban továbbra is tilos bármilyen szolgáltatást borraivalóhoz kötni, a borraivaló ezentúl is opcionális lesz.

A vendéglátó egységekben 2023. január 1-jétől a borraivalót kétféleképpen lehet majd feltüntetni a nyugtán a vendég kérésére: kiválaszthatja, hogy a végösszeg 0 és 15 százaléka között milyen összeget szán borraivalóra, vagy abszolút értékben is feltüntetheti az összeget. Az alkalmazottak borraivalóból származó jövedelme fizetésen kívüli jövedelemnek számít, ezért jövedelemadó-köteles lesz, azonban kevesebb adóterhet vetnek ki rá, csak a 10 százalékos személyi jövedelemadó befizetésére kötelesek. A kapott borraivalók értékét kötelező lesz szétosztani az alkalmazottak

között, a szétosztás módszertanát a vendéglátó belső szabályzatának kell rögzítenie.

Vékonyodó borraivaló

A pincérek tartanak attól, miként lehet alkalmazni a gyakorlatban az új szabályozást, hogy ne is tántorítsák el a vendéget, aki plusz összeggel jutalmazná a kiszolgálást – mondta el lapunknak egy neve mellőzését

ráírják a számlára a plusz összeget” – véli a teremfőnök.

Meglátása szerint abból is lehetnek gondok, hogy a borraivalót el kell osztani, félő ugyanis, hogy kiskapukat keresnek majd, bár lebukás esetén hatalmas bírságot kockáztat a vállalkozás. „A borraivaló nem csak a pincéren múlik, függ attól, hogy milyen a felszolgált étel minősége, a környezet, de a pincér egy kis odafigyeléssel, mértéket

tartó, tiszteletteljes kedvességgel növelheti az összeget. Az elmúlt években viszont egyre kevesebb a pluszpénz, az elégedett vendég meleg kézfogással köszöni meg a kiszolgálást, de az is előfordul, hogy a rendezvények után kifizetik a több ezer lejes számlát, és hozzászólnak 2–3 lej borraivalót, vagy a személyzetnek »ajándékozzák« a megmaradt süteményt” – mondta a teremfőnök.

„Fokozatosan kellett volna bevezetni”

„A vendéglátóiparban vállalkozóknak egy újabb pluszfeladat, hogy módosítani kell a könyvelést, a kasszagépet” – mutatott rá megkeresésünkre Kovács István, a sepsiszentgyörgyi Park hotel és vendéglő

tulajdonosa. Mint mondta, egyre több az adminisztratív feladat, például az évszakonként cserélődő étlapon fel kell tüntetni az allergéneket, a kalóriákat. Ugyanakkor meglátása szerint lépést kell tartani a nagyvilággal, az új időkkel, hiszen számos országban szabályozott a borraivaló, szerepel a nyugtán. Kovács István szerint könnyebb lett volna, ha fokozatosan vezetik be a szabályozást, első lépésben azt tették volna kötelezővé, hogy tüntessék fel a nyugtán, és csak aztán adózzák meg az összeget, ha ezt mindenki megszokta. „Ebben az esetben még viszonyítási alap is lett volna, mert feltűnő, ha az adózás bevezetése után nagyon lecsökken az addig is hivatalosan feltüntetett borraivaló összege. Betartjuk a rendelkezést, de újra csak több lesz a papírmunka, az ellenőrzés” – fogalmazta meg Kovács István.

Előnyök és hátrányok

„A borraivaló egyidős a vendéglátással, a vendég akkor adja, ha elégedett a szolgáltatással” – foglalta össze megkeresésünkre Kovács Zsolt, a kolozsvári Mikó étterem tulajdonosa. Hozzátette: nálunk ugyanakkor elterjedt, és a kolozsvári étteremben is bevett szokás, hogy soha nem kérnek pluszpénzt a pincérek munkájáért, és a rendezvényeken sem számolnak fel ezért különdíjat, nem kérdeznek rá, hogy ad-e a vendég és mennyit. Éppen ezért az étterem-tulajdonos szerint kínos lesz, ha meg kell kérdezni a vendéget, feltüntetessenek-e borraivalót a nyugtán. Kovács Zsolt szerint különben várható volt, hogy szabályozzák majd a rendszert, de úgy véli, az államnak a nagyobb hangsúlyt a nagymértékű adócsalás visszaszorítására kellene fektetnie. Az viszont könnyítés, hogy a szabályozás bevezetése után bankkártyával is lehet borraivalót adni, erre eddig nem volt lehetőség, holott a vendégek 80 százaléka így fizet. A vállalkozókat is segíti az, hogy pontosan átlátják, mennyi pluszjövedelemre tesz szert az alkalmazott. „Viszont az már ellenérzést szülhet, hogy belső rendszabályzattal kell elosztani a pénzt az alkalmazottak között, ezt eddig egymás között lerendezték. Ha a pincér nem adott le a borraivalóból a konyhára, azt kockáztatta, hogy az ő rendelése készült el utolsónak, vagy nem volt olyan szép a tálalás. A jó pincéreknek megvan a taktikájuk arra, miként »nyissák meg a vendég pénztárcáját«, ám gyakran előfordul, hogy az elégedett vendég sem fizet pluszba. A külföldiek esetében tapasztalták, hogy nem adnak borraivalót, ők úgy tudják, annak az összegét eleve tartalmazza a számla” – osztotta meg velünk tapasztalatait Kovács Zsolt.

A külföldiek esetében tapasztalták, hogy nem adnak borraivalót, ők úgy tudják, annak az összegét eleve tartalmazza a számla

▲ KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ.
FORRÁS: 123RF.COM

”

„ellenérzést szülhet, hogy belső rendszabályzattal kell elosztani a pénzt az alkalmazottak között, ezt eddig egymás között lerendezték. Ha a pincér nem adott le a borraivalóból a konyhára, azt kockáztatta, hogy az ő rendelése készült el utolsónak, vagy nem volt olyan szép a tálalás”

kérő teremfőnök, aki korábban évtizedekig dolgozott pincérként. Mint részletezte, a vendéglátóiparban dolgozók azért sem örülnek a módosításnak, mert évről évre kevesebb a borraivaló, és most annak a tíz százalékát még elveszi az állam. „Nehéz lesz, amíg a pincérek és a vendégek is megszokják, hogy még a számla végösszegének pontos ismerete előtt számolják rá a borraivalót, hiszen jelenleg az elterjedt szokás, hogy felkerekítenek egy-két lejt, akár többet, vagy betesznek tíz lejt pluszba a számlatartóba. Nem biztos, hogy bajlódna azzal, hogy